

Ontwerp-SER-advies over positie zzp'er:

Zzp'ers tellen mee

Het SER-advies over de positie van zzp'ers maakt eenpitters zichtbaar. SER-kroonlid Theo Bovens, voorzitter van de SER-commissie die het ontwerp-advies eind september presenteerde, is tevreden. 'De zzp'ers zijn in de polder zichtbaar gemaakt.' Enkele hoofdlijnen uit het ontwerp-advies dat nu bij de achterbannen ligt.



Commissievoorzitter Theo Bovens: 'In geen enkele toekomstige discussie over arbeidsmarkt of sociale zekerheid kan men nog om de zzp'er heen'

De SER heeft met dit advies de antenne op de zzp'er gericht.' Dat is volgens Theo Bovens de kracht van het SER-advies over de positie van zzp'ers ('eenpitters') in het stelsel van arbeidsverhoudingen en sociale zekerheid. 'Er is licht gekomen in het grijze gebied tussen werknemer- en ondernemerschap. In geen enkele toekomstige discussie over arbeidsmarkt of sociale zekerheid kan men nog om de zzp'er heen.'

Bij de start zeiden de commissieleden gekscherend tegen elkaar: 'Wat halen we ons op de hals? Hoe breed is die groep van bijna 700.000 zelfstandigen wel niet? Hoeveel dragen ze bij aan de economie? Hoe zit het met sociale voorzieningen? Kunnen we de onder-

Ingeborg Koot: **professional organisier**

'Het vak is overgewaaid uit Amerika: professional organisier. Iemand die anderen helpt bij het wegwerken van stapels rommel en het op orde krijgen van het huishouden.'

Ingeborg Koot (41) uit Maarssen leek dit vak een uitdaging nadat ze zestien jaar bij bouwbedrijf Strukton had gewerkt. De eerste twee jaar combineerde ze haar eigen bedrijfje met een 24-uurs dienstverband. Sinds 2008 staat IKorganiseer voltijds op eigen benen.

'Met mijn klanten ontwikkel ik een manier om de chaos in hun huis te structureren.' Ontplofte kasten, bergen kleding en spullen, niet-bijgehouden administraties, het opruimsysteem moet bij de klant passen. 'Dus stel ik eerst vragen als: hoe zit jij in elkaar? Hoe leef jij? Mijn klanten zijn particulieren die

zich deze dienstverlening kunnen veroorloven. Ik help ook zzp'ers, die in loondienst een secretaresse hadden. Dit werk levert snel resultaat op en blije klanten. Mijn drive is groter dan ooit. De meeste mensen vinden mij via de website www.ikorganiseer.nl.'

Ze werkt 30 uur per week. 'Daarvan zijn er nu tien tot vijftien declarabel. Mijn tarief ligt op 65 euro per uur.' Ze mikte als startende zelfstandige op minimaal hetzelfde inkomen als bij haar oud-werkgever. 'Dat is gelukt. Al heb ik geen verzekering tegen arbeidsongeschiktheid en ook geen pensioenopbouw. Maar het zelfstandig ondernemen geeft me zo'n kick, dat ik het risico van sociale onzekerheid op de koop toe neem. Voor een verzekering tegen arbeidsongeschiktheid moet ik mijn tarieven verhogen. Anders leg ik het af tegen af tegen concurrenten.'

Als zzp'ers zich via een collectieve afspraak tegen een aantrekkelijke premie kunnen verzekeren, is dat voor mij wel interessant.'

Ingeborg Koot: 'Zelfstandig ondernemen geeft me zo'n kick, dat ik het risico op de koop toe neem'



nemers onder de zzp'ers wel van de bijklussers onderscheiden?' Bij de presentatie van het ontwerp-advies zijn al die vragen beantwoord, mede dankzij hoorzittingen met onder anderen belangenverenigingen van zzp'ers en UWV en Belastingdienst.

Definitie

Het advies ligt nu bij de achterbannen en wordt naar verwachting in de raadsvergadering van oktober vastgesteld.

Het ontwerpadvies begint natuurlijk bij de definitie: wat is een zzp'er?

Hiervoor sluit het SER-advies aan bij het begrip ondernemer dat de Belastingdienst voor de inkomstenbelasting hanteert. Onder deze definitie vallen zowel klassieke zzp'ers, zoals een winkelier, als de 'nieuwe' zzp'ers, die hun eigen arbeid aanbieden. De Verklaring Arbeidsrelatie (VAR) zou volgens de SER-commissie ook kunnen worden afgegeven aan de zzp'er met één opdrachtgever, maar de zzp'er moet dan wel hard kunnen maken dat hij méér opdrachtgevers werft. De zzp'er heeft met de zelfstan-

digen- en startersaftrek een aantrekkelijk fiscaal voordeel. Eis is dat hij wel ten minste 1225 uur per jaar voor zijn zaak bezig is. Dit uren criterium zorgt vaak voor discussie tussen ondernemer en Belastingdienst. Volgens de SER is dat uren criterium zeker niet ideaal, maar voordat dit kan worden vervangen door bijvoorbeeld een winst- of omzetcriterium, moeten eerst de inkomenseffecten voor de zzp'er zijn onderzocht. Voor zzp'ers die investeren in milieu, energie en speur- en advieswerk zou dit

Karin Hagelstein: interim-manager communicatie

'Ik wilde het ondernemerschap in mezelf uitbuiten.' Vier jaar geleden besloot Karin Hagelstein (48) haar

Karin Hagelstein: 'Je kiest tussen meer geld overhouden nu of een verzekerd leven erna'



baan als hoofd Communicatie van de gemeente Almere op te geven. Eerder werkte ze als dagbladjournaliste en vakbondsvoorlichter. Als oprichter van Hagelstein Communicatie in de Kop van Overijssel is ze haar vakgebied trouw gebleven.

'Als interim-manager help ik gemeenten en ook ziekenhuizen bij het vraaggericht laten werken van hun communicatieafdeling. Ik heb daarvoor een softwarepakket ontwikkeld. Mijn diensten lopen uiteen van het herijken van functies, trainingen en teambuilding, tot perswoordvoering. Ik mag in keukens rondkijken waar van alles aan de hand is. Aan mij de taak om er binnen een bepaalde tijd iets van te maken. Dat geeft mij meer bevrediging dan een vaste baan.'

'De gemiddelde zzp'er is vooral met acquisitie en zijn product bezig en niet met opleiding. Zelf investeer ik nu in een dure opleiding strategische

communicatie bij Berenschot. Verdieping is noodzakelijk, zelfs in een mindere periode. Verder heb ik genoeg aan een computer, een telefoon en een auto. Wel heb ik een uitgebreide verzekering tegen arbeidsongeschiktheid. Kost me 9000 euro per jaar, maar ik wil geen forse inkomstensterugval als mij iets overkomt. Dat idee van 'op safe spelen' heb ik aan mijn vakbondstijd overgehouden. Verder ben ik verzekerd voor rechtsbijstand en aansprakelijkheid. Pensioen bouw ik op met lijfrentepolissen. In feite is het kiezen tussen meer geld overhouden nu, maar wel met risico's, of een verzekerd leven erna. Vooral voor startende zzp'ers is het belangrijk dat er belangenorganisaties zijn. Zij moeten sterk inzetten op collectieve regelingen voor arbeidsongeschiktheid en pensioen. De regering zie ik daarin nog niet zo snel tot daden komen.'

urencriterium kunnen vervallen. Bovens: 'Innovatie is welvaartsverhogend, ongeacht of een zzp'er of een groot bedrijf dat doet.'

Arbeidsongeschiktheid

Een andere lijn in het SER-advies is dat zzp'ers beter moeten worden voorgelicht over de risico's van arbeidsongeschiktheid en de mogelijkheden zich daartegen te verzekeren, al blijft de zzp'er vrij om daarin zelf te kiezen. De SER pleit voor ruimere mogelijkheden voor moeilijk verzekerbare zelfstan-

digen, zoals een vrijwillige voortzetting van de WIA en de private vangnetverzekering. Ook het publieke vangnet moet beter. Bovens: 'Gemeenten moeten minder rigide zijn in de hantering van het Bijstandsbesluit zelfstandigen. Voor zzp'ers zouden opgebouwde pensioenvoorzieningen buiten de toetsing moeten blijven.' De SER wil dat zzp'ers bij de pensioenbouw dezelfde fiscale mogelijkheden krijgen als de werknemer. Organisaties van zzp'ers kunnen meer collectieve pensioencon-

tracten afsluiten en onderzocht moet worden of zzp'ers vrijwillig in bedrijfstakpensioenfondsen kunnen deelnemen. De zzp'er die als werknemer deelnam in zo'n pensioenfonds, moet dit nog tien jaar (is nu: drie jaar) fiscaal aftrekbaar kunnen voortzetten. 'Ook hier volgen we de rode draad voor meer materiële gelijkheid tussen werknemer en zzp'er', concludeert Bovens. 'In die zin is het advies pragmatisch. Voor een ingrijpende herziening van het sociale stelsel of ons overlegstelsel is geen aanleiding.'

Peter van Tilborg: timmerman

Timmerman Peter van Tilborg (49) uit het Brabantse Made maakte als zzp'er een vliegende start. Het dakbedekkingsbedrijf waar Van Tilborg in loondienst was, ging plots failliet. 'Daardoor ben ik nog vijf weken loon misgelopen. Een belazerd gevoel.' Binnen twee weken na zijn ontslag was 'Van Tilborg Timmerwerken' ingeschreven bij de Kamer van Koophandel en óók aangemeld bij het UWV, de uitkeringsinstantie. 'Door de twee-wekentermijn én omdat mijn ex-baas wel sociale lasten had afgedragen, viel ik in een regeling waarbij een ex-werknemer die ondernemer wordt, verzekerd is voor de Wet Inkomen en Arbeid (WIA). Ik betaal hiervoor 500 euro premie per maand en ben verzekerd voor ziekte en arbeidsongeschiktheid. Had ik dat particulier moeten verzekeren, dan was ik veel meer kwijt geweest. Timmerman wordt als

risicovol beroep gezien. Daarbij heb ik een lichte suikerziekte. Dan ben je al helemaal een risico voor een verzekeraar. Bij het UWV werd ik direct geaccepteerd.'

Peter van Tilborg: 'Met een lichte suikerziekte ben je al helemaal een risico voor een verzekeraar'



'Toen ik startte liet ik me vaak inhuren door aannemers en detachingsbedrijven. Maar ik voelde me opgejaagd en ik verdiende gemiddeld 10 euro per uur minder dan wanneer ik zelf werk aanneem.

Ik werk 50 tot 60 uur per week. Je bent als zzp'er in je hoofd intensiever met je vak bezig dan in loondienst. Maar als mensen tevreden zijn over je werk en je bent eerlijk, dan is dat de beste reclame.'

'Veel zzp'ers zitten zonder werk. Daar moet een vangnet voor komen, vergelijkbaar met deeltijd-WW voor vaste werknemers.' Omdat hij lid is van FNV ZBo, de bond van zzp'ers in de bouw, kon Van Tilburg voor slechts 30 euro een cursus acquisitie en presentatie volgen en krijgt hij korting op workshops. 'Via de bond heb ik de boekhouding ook tegen een redelijk tarief kunnen onderbrengen. En als klanten niet betalen, zorgt een jurist voor incasso.' ■